

География және табиғатты пайдалану факультеті
Факультет географии и природопользования
Faculty of Geography and Environmental Sciences

Студенттер мен жас ғалымдардың
«ФАРАБИ ӘЛЕМІ» атты
халықаралық ғылыми конференциясының
МАТЕРИАЛДАРЫ

МАТЕРИАЛЫ
международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

MATERIALS
Of International Scientific Conference
of Students and Young Scientists
«FARABI ALEMI»

Алматы, 2025 жыл

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ АЛЬ-ФАРАБИ
AL-FARABI KAZAKH NATIONAL UNIVERSITY

География және табиғатты пайдалану факультеті
Факультет географии и природопользования
Faculty of Geography and Environmental Sciences

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

атты студенттер мен жас ғалымдардың халықаралық ғылыми конференция
МАТЕРИАЛДАРЫ
Алматы, Қазақстан, 2025 жылдың 3-5 сәуірі

МАТЕРИАЛЫ
международной конференции студентов и молодых учёных
«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»
Алматы, Казахстан, 3-5 апреля 2025 года

MATERIALS
International Scientific Conference of Students and Young Scientists
«FARABI ALEMİ»
Almaty, Kazakhstan, April 3-5, 2025

Алматы
«Қазақ университеті»
2025

УДК 001
ББК 72
Ф 24

Ответственные секретари:

*Оспанова М.С.
Құрбанқожа Н.Ә.
Есболған Б.Н.
Баянбек Р.Б.
Темирбаева К.А.
Мурсалимова Э.А.
Оракова Г.О.
Казакбаева Т.М.
Нұрсадықова А.
Сапиева А.Ж.
Төкенова Ж.Ж.
Ерекеева С.Ж.
Байботаева А.Д.*

Ф 24 **Материалы** международной научной конференции студентов и молодых учёных «Фараби әлемі». Алматы, Казахстан, 3-5 апреля 2025 года. – Алматы: Қазақ университеті, 2025. – 260 стр.

ISBN 978-601-04-7079-8

Автордың редакциясымен шығарылды.

**ТУРИЗМ ИНДУСТРИЯСЫНЫҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ
СЕКЦИЯСЫ**

СЕКЦИЯ АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ИНДУСТРИИ ТУРИЗМА

ACTUAL ISSUES IN THE TOURISM INDUSTRY SECTION

ГЛОБАЛДЫ ЖЫЛЫНУ ЖӘНЕ ОНЫҢ ТУРИСТІК АЙМАҚТАРҒА ТИГІЗЕТІН САЛДАРЫ

Серікқызы А.

Нұрсадықова А.Ұ. жетекшілігімен

Әл-Фараби ат. Қазақ ұлттық университеті

e-mail: gachanaomi7@gmail.com

Глобалды жылыну – қазіргі заманның ең өзекті экологиялық мәселелерінің бірі. Климаттың өзгеруі табиғи экожүйелерге ғана емес, сонымен қатар экономиканың маңызды секторларының бірі – туризмге де үлкен әсерін тигізуде. Жаһандық температураның көтерілуі, табиғи апаттардың жиілеуі және ауа райының тұрақсыздығы туристік аймақтардың тартымдылығын төмендетіп, маусымдық ерекшеліктерге ықпал етеді.

Бұл өзгерістер, әсіресе, қысқы курорттар, жағажайлық аймақтар, табиғи қорықтар мен тарихи-мәдени орындар үшін қауіп төндіруде. Мысалы, мұздықтардың еруі қысқы спорт түрлерінің болашағына қатер төндірсек, теңіз деңгейінің көтерілуі әлемдегі көптеген аралдық мемлекеттерге қауіп төндіреді. Сонымен қатар, экстремалды ауа райы жағдайлары (аптап ыстық, дауыл, су тасқыны) туристердің саяхаттау әдеттерін өзгертіп, белгілі бір аймақтарға сұранысты азайтады.

Осыған байланысты, туристік индустрия жаңа экологиялық және экономикалық стратегияларды енгізуге мәжбүр. "Жасыл туризм", энергия үнемдеу технологиялары, экологиялық саясатты күшейту, сондай-ақ туристік бағыттарды әртараптандыру – климат өзгерістерінің әсерін азайтудың негізгі тәсілдері болып табылады.

Бұл зерттеу жұмысы глобалды жылынудың туристік индустрияға тигізетін әсерін, туризм саласындағы климаттық қауіптерді, сондай-ақ экологиялық тұрақтылықты қамтамасыз ету шараларын қарастырады. Осы тақырыпты зерттеу – экологиялық дағдарысқа қарсы әрекет ету және туризмнің тұрақты дамуын қамтамасыз ету жолдарын анықтау үшін маңызды.

THE ROLE OF METAVERSE TECHNOLOGIES IN THE DIGITAL EVOLUTION OF TOURISM

Kambarova A.,

under the supervision of Nuruly Y.

Al-Farabi Kazakh National University

e-mail: aruza.kambar@gmail.com

The tourism sector has long been a major driver of economic growth and cultural exchange. However, the COVID-19 pandemic revealed how vulnerable this industry can be to global disruptions. According to data from the UN Tourism, international tourist arrivals fell by approximately 70% in 2020, emphasizing the need for more adaptable and technologically advanced approaches. In this context, metaverse technologies—which encompass virtual spaces, immersive experiences, and interactive digital tools—are attracting increasing attention as potential catalysts for the digital evolution of tourism.

While previous studies have explored the use of Virtual Reality (VR) and Augmented Reality (AR) for marketing and visitor engagement, there is a distinct gap in understanding the broader potential of metaverse platforms to transform tourism on a more sustainable and inclusive scale. Scholars have noted that integrating VR and AR into booking websites can enhance decision-making by allowing travelers to preview destinations and accommodations

before they commit. Yet the metaverse goes further, blending social interaction with real-time immersion. This multidimensional environment offers opportunities for remote tours, virtual events, and the digital reconstruction of heritage sites, potentially reducing physical congestion and associated environmental stress.

Despite these benefits, challenges persist. One common hurdle is the high cost of developing and maintaining realistic digital environments. Moreover, while AI, blockchain, and NFTs can reinforce trust, personalization, and ownership of digital assets, their role within a fully realized metaverse remains underexamined. These technologies may serve as auxiliary components to facilitate secure transactions, tailor user experiences, or authenticate unique virtual goods. However, many stakeholders are unsure how to integrate them effectively without inflating operational expenses or alienating less tech-savvy audiences.

Another critical concern is data security. Metaverse platforms often collect detailed user information to deliver realistic experiences, which raises questions about privacy and responsible data management. Additionally, uneven access to high-speed internet and VR equipment could exacerbate existing inequalities among prospective travelers and smaller tourism businesses.

By addressing these issues, this research aims to fill a significant gap in the academic discourse: the need for a cohesive, evidence-based examination of how metaverse technologies can reshape tourism while minimizing risks and ensuring equitable participation. The study proposes to identify effective integration strategies that balance innovation with ethical considerations, ultimately guiding stakeholders toward long-term resilience.

In summary, metaverse technologies offer an evolving framework through which tourism can reinvent itself, blending immersive experiences with more efficient, sustainable, and socially conscious models. The findings of this investigation will provide valuable insights for researchers, policymakers, and practitioners seeking to harness emerging digital tools without neglecting the cultural and environmental values that lie at the heart of global travel.

This research has been conducted under the “Centre for Sustainable Development in Central Asia” within the framework of the Collaborative Agreement between The Hong Kong Polytechnic University and Al-Farabi Kazakh National University.

This research was funded by the Science Committee of the Ministry of Science and Higher Education of the Republic of Kazakhstan (Grant No. AP23490620).

ЭКСТРЕМАЛДЫ ТУРИЗМНІҢ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ АСПЕКТІЛЕРІ

Тиллабекова А.А.

Сапиева А.Ж. жетекшілігімен

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті

e-mail мекен-жайы: aray.tillabekova.05@gmail.com

Қазіргі таңда экстремалды туризм адамның физикалық және психологиялық мүмкіндіктерін сынайтын ерекше құбылыс ретінде кең таралуда.

Бұл туризм түрі табиғи ортадағы ерекше жағдайларда демалу мен өзін-өзі сынауды қамтиды. Туристердің экстремалды саяхаттарға деген қызығушылығы олардың жеке тұлғалық ерекшеліктеріне, эмоционалдық қажеттіліктеріне және жаңа әсерлерді іздеуге деген ұмтылысына негізделеді. Экстремалды туризмнің психологиялық аспектілерін зерттеу оның адамның эмоционалдық жағдайына, мотивациялық факторларына және психикалық саулығына тигізетін ықпалын түсінуге мүмкіндік береді.

Экстремалды туризмге деген қызығушылықтың негізінде бірнеше маңызды психологиялық және мотивациялық факторлар жатыр. Біріншіден, адамдар күнделікті

<i>Алмасбек Е.</i> ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ЖӘНЕ ТҰРАҚТЫ ДАМУ: ТУРИСТІК ИНДУСТРИЯНЫҢ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ІЗІН АЗАЙТУ ЖОЛДАРЫ	150
<i>Серікқызы А.</i> ГЛОБАЛДЫ ЖЫЛЫНУ ЖӘНЕ ОНЫҢ ТУРИСТІК АЙМАҚТАРҒА ТИГІЗЕТІН САЛДАРЫ	151
<i>Kambarova A.</i> THE ROLE OF METAVERSE TECHNOLOGIES IN THE DIGITAL EVOLUTION OF TOURISM	151
<i>Тиллабекова А.А.</i> ЭКСТРЕМАЛДЫ ТУРИЗМНІҢ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ АСПЕКТІЛЕРІ	152
<i>Акимжанова Э. М.</i> РОЛЬ ФЕСТИВАЛЬНОГО ТУРИЗМА В ТУРИСТСКОЙ ИНДУСТРИИ	153
<i>Бауыржанқызы Ж.</i> ЭКОТУРИЗМ ЖӘНЕ SMM: ҚАЗАҚСТАННЫҢ ТАБИҒАТЫН ВИЗУАЛДЫ КОНТЕНТ АРҚЫЛЫ НАСИХАТТАУ	154
<i>Жолдасбай А.А.</i> БИОМЕТРИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫҢ ТУРИЗМДЕГІ РӨЛІ МЕН ДАМУЫ	155
<i>Талгатқызы Н.</i> ГОРОДА-ПОБРАТИМЫ КАЗАХСТАНА КАК ПЕРСПЕКТИВНЫЙ РЕСУРС ДЛЯ РАЗВИТИЯ МЕЖДУНАРОДНОГО ТУРИЗМА	156
<i>Абилгазиева С.М.</i> ДАРК ТУРИЗМ: ТҮСІНІГІ ЖӘНЕ ОНЫҢ ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ БОЛАШАҒЫ	157
<i>Serikbol A.M.</i> THE ROLE OF NEURAL NETWORK TECHNOLOGIES IN OPTIMIZING PROCESSES IN THE TOURISM INDUSTRY	158
<i>Бақыт А.Е.</i> ГИД-ЭКСКУРСОВОД ҚЫЗМЕТТЕРІН ПАЙДАЛАНУ КЕЗІНДЕ КЛИЕНТТЕРДІҢ МОТИВАЦИЯСЫ МЕН ҚАНАҒАТТАНУ ДЕҢГЕЙІН ЗЕРТТЕУ	159
<i>Халмухамед Ы.Н.</i> ҚАЗАҚСТАННЫҢ ТУРИСТІК БРЕНДІН ЖЫЛЖЫТУДАҒЫ DIGITAL MARKETING-ТІҢ РӨЛІ	160
<i>Shyryntay A.Z.</i> ASSESSING SMART TOURISM READINESS THROUGH KEY TECHNOLOGIES AND INDICATORS IN URBAN DESTINATION MANAGEMENT: A CASE STUDY OF ALMATY	161

ҚОНАҚЖАЙЛЫЛЫҚ ИНДУСТРИЯСЫНДАҒЫ ЗАМАНАУИ ТРЕНДТЕР СЕКЦИЯСЫ
СЕКЦИЯ СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ В ИНДУСТРИИ ГОСТЕПРИИМСТВА
MODERN TRENDS IN THE HOSPITALITY INDUSTRY SECTION

<i>Karim A.B.</i> THE RESILIENCE OF R-KEEPER IN THE TRANSITION TOWARD HYBRID SERVICE MODELS: CHALLENGES AND SOLUTIONS	164
<i>Ералы А.Е.</i> ҚОНАҚЖАЙЛЫЛЫҚ САЛАСЫНДАҒЫ ҚАНТ ДИАБЕТІ БАР ҚОНАҚТАРҒА ҚОЛАЙЛЫ ТАМАҚТАНУ ЖАҒДАЙЫН ҰЙЫМДАСТЫРУДЫҢ РӨЛІ	165

Ғылыми басылым

Студенттер мен жас ғалымдардың
«ФАРАБИ ӘЛЕМІ» атты
халықаралық ғылыми конференциясының
МАТЕРИАЛДАРЫ
Алматы, Қазақстан, 3-5 сәуір 2025 жыл

Мақала мәтініне автор жауапты

Электронды басылым

Көлемі 21,7 б.т. Тапсырыс 758.

Алматы қаласы, әл-Фараби даңғылы, 71
«Қазақ университеті» баспа үйі